

Ladina keele iseseisev töö

Joosep Näks

1. Tõlge:

1. Thetis Nereis cum sciret Achillem filium suum, quem ex Peleo habebat, si ad Troiam expugnandam isset, periturum, commendavit eum in insulam Scyron ad Lycomedem regem, quem ille inter virgines filias habitu feminino servabat nomine mutato, nam virgines Pyrrham nominarunt, quoniam capillis flavis fuit et Graece rufum pyrrhon dicitur.

2. Achivi autem cum rescissent ibi eum occultari, ad regem Lycomedem oratores miserunt, qui rogarent, ut eum adiutorem Danais mitteret. Rex cum negaret apud se esse, potestatem eis fecit, ut in regia quaererent.

3. Qui cum intellegere non possent, quis esset eorum, Ulixes in regio vestibulo munera feminea posuit, in quibus clipeum et hastam, et subito tibicinem iussit canere armorumque crepitum et clamorem fieri iussit.

4. Achilles hostem arbitrans adesse vestem muliebrem dilaniavit atque clipeum et hastam arripuit. Ex hoc est cognitus suasque operas Achivis promisit et milites Myrmidones.

1. Kui Nereiid Thetis teada sai et tema poeg Achilleus, kelle isa oli Peleus, sureks, kui ta läheks Troojat vallutama, usaldas ta Achilleuse Scyrose saarele kuningas Lycomedese, kus teda kasvatati neitsi tütarde hulgas teise nime all. Ta nimetati Pyrrhaks, kuna tema juuksed olid blondid ja kreeklased ütlesid punapeade kohta "pyrrhon".

2. Ahhaialased see-eest teada saades tema peitmisest, saatsid saadikud kuningas Lycomedese juurde, kes paluksid, et Achilleus danaoslastele appi saadetaks. Kui kuningas lükkas tagasi, et Achilleus on nende hulgas, kuid andis neile loa otsida teda paleest.

3. Kui nad ei suutnud teda leida, pani Odüsseus palee siseõue naiste asju, mille hulka peitis vaskkilpe ja odasid, ja käskis järsku vilepuhujal signaali anda ning sõjariistade tärinat ja kisa tekitada.

4. Achilleus arvates et vaenlane tuli, rebis oma naiste riided puruks ning võttis vaskkilbi ja oda kätte. Sellest saadi aru et see on tema ja ta lubas aidata ahhaialasi ja mürmidooni sõdureid.

2. Konjuktiivi vormid aegadega:

Sõna	Aeg
sciret	imperfekt
isset	plusquam perfekt
rescissent	plusquam perfekt
rogarent	imperfekt
mitteret	imperfekt
negaret	imperfekt
quaererent	imperfekt
possent	imperfekt
esset	imperfekt

3. Sõnad:

- nominarunt - tegu on mitmuse perfektiga kolmanda pöördega, kuid kui see vorm niisama moodustada siis perfekt tüvi on nominav- ning pöördelõpp on -erunt ehk peaks saama nominaverunt, aga siin on -ve- vahelt ära jäetud
- fieri - tegu on sõna facio passiivi infinitiivi vormiga, kuid kui tavaliselt 3. pöördkonna sõna passiivi infinitiivi moodustamiseks tuleks võtta preesensi tüvi -i lõpuga ehk tuleks faci, siis sõna facio on ebareeglipärane ning passiivi infinitiivi vorm on fieri

4. Sõnad:

- expugnandam - akkusatiivi ainsuse vorm sõna expugno gerundiivist, preesensi tüvi on expugna-, sellele lisandub gerundiivi tunnus -nd- ning lõpp -us, saades expugnandus, mida kääntes saab expugnandam
- perituum - sõna pereo kesksoost futuuri partitsiip, sõna pereo perfektiga passiivi partitsiibi tüvi on perit- ning sellele lisandub futuuri partitsiibi lõpp -uum, saades perituum

5. AcI konstruktsioonid:

- §2 alguses, verb, millest konstruktsioon lähtub on rescissent, akusatiiv on eum ja infinitiiv occultari.
- §2 keskel, verb, millest konstruktsioon lähtub on negaret, akusatiiv on se ja infinitiiv esse.